

Til: Agder fylkeskommune

Sak: 25/13030 – Høringsinnspill til planprogram for regional plan for grønn industri og energi

Høringsinnspill fra Næringsalliansen i Agder

Næringsalliansen i Agder takker for muligheten til å gi innspill til planprogrammet for regional plan for grønn industri og energi. Vi ser positivt på at fylkeskommunen tar initiativ til å utvikle en helhetlig strategi for grønn industri og energiproduksjon, og vi ønsker å bidra aktivt i prosessen. Vi observerer at mye ansvar er lagt på kommunene og håper en regional plan kan styrke utviklingen av Agder.

Næringsalliansen i Agder (NiA) er et samarbeid mellom næringslivsaktører i Agder, og representerer nærmere 3500 virksomheter i regionen. Formålet med alliansen er å løfte relevante saker som angår hele regionen og være en samlet stemme for Agders næringsliv.

Målkonflikter – behov for balanserte løsninger

Planprogrammet tar utgangspunkt i en samfunnsfloke der hensyn til klima og natur skal balanseres mot industriell utvikling og verdiskaping. Dette er en reell og kompleks målkonflikt som næringslivet kjenner på daglig. Fortsatt oppfattes nok det offentlige med fylke som intet unntak, dit at all vern av natur er like viktig. Planen må få frem at verdiskaping er en forutsetning for et godt liv i Agder.

Planprogrammet er tidspunktet for å først fremst stille gode spørsmål. Noen spørsmål som bør stilles:

- **Ny vs eksisterende industri:** Hvordan vil planen sikre balanse mellom utvikling av grønn industri og eksisterende næringsliv i regionen? Hvordan kan vi sikre at grønn industri ikke fortrenger annen verdiskaping? Hvordan kan vi bruke eksisterende industriell infrastruktur til å støtte grønn omstilling? Sentralt her er strøm: Selv om NO2 har høyere priser, så er disse enda høyere utenfor våre grenser. Prisene for eksempel prosessindustrien ikke kan leve med, vil andre nye initiativ kunne leve med. Hvordan verner vi industrien vi har og legger til rette for at denne kan utvikle seg?
- **Areal eller næring:** Hvordan vil planen håndtere målkonflikter knyttet til arealbruk, der behovet for næringsutvikling og industri står i direkte konkurranse med hensynet til natur og miljø? Hvilke mekanismer foreslås for å gjøre arealkonflikter mellom industri, natur og annen næringsvirksomhet så små som mulig? Kan det utvikles kriterier eller modeller som gjør det mulig å prioritere arealbruk basert på verdiskapingspotensial, og ikke kun naturverdi?
- **Verdiskaping vs status quo:** Hvordan vil planen sikre at hensynet til natur og miljø ikke blir en barriere for nødvendig verdiskaping og industriell utvikling, men heller en integrert del av løsningen? Med andre ord: Hvordan skal planen balansere behovet for å skape nye verdier og arbeidsplasser, fremfor kun å bevare status quo?
- **I hvilken grad blir den regionale planen et innsigelsesverktøy overfor den enkelte kommune?** Det er en frykt at planen vil kunne svekke det kommunale selvstyret dersom det blir et verktøy for innsigelsesmyndighet.

Synlig verdiskaping: behov for konkretisering

Verdiskaping er avgjørende for samfunnsutviklingen, både i form av arbeidsplasser, kompetansebygging og økonomisk vekst. Uten aktiv tilrettelegging for industriell utvikling vil vi ikke lykkes med å skape et bærekraftig og fremtidsrettet Agder.

I omstillingen til et grønnere samfunn vil deler av verdiskapingen være synlig for det blotte øye, som gjennom etablering av landvind og nye fabrikker. Dette er ikke bare symboler på endring, men konkrete bevis på fremtidens næringsliv. Og ikke minst: Det er arbeidsplasser, verdiskaping og dermed vår felles velferd. Her må det offentlige og næringsliv stå sammen.

Medvirkning: næringslivet må være med hele veien

Næringsalliansen ønsker å delta aktivt i utviklingen av Regional plan for grønn industri og energi. Vi foreslår:

- At **representanter fra næringslivet inkluderes i referansegruppen** for planarbeidet. Det må være samlende stemmer fra næringslivet. Dette kan være med å minske gapet mellom næringslivet og prosess.
- At Næringsalliansen involveres i **medvirkningsprosessen**.

Avslutning

Vi ser frem til å bidra konstruktivt i det videre arbeidet med planen. Næringslivet i Agder har både vilje og evne til å være en del av løsningen – og ønsker å være involvert i det videre arbeidet med planen.

19.09.2025

Vennlig hilsen,

Næringsalliansen i Agder

V/ sekretariatsleder Trond M. Backer, adm.dir i Næringsforeningen i Kristiansandsregionen